

Ustawa o Policji

z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz.U. Nr 30, poz. 179)

Tekst jednolity z dnia 14 października 2011 r. (Dz.U. Nr 287, poz. 1687)

(zm.: Dz.U. 2011, Nr 171, poz. 1016, Nr 230, poz. 1371; 2012, poz. 627, poz. 664, poz. 908, poz. 951, poz. 1529; 2013, poz. 628, poz. 675, poz. 1351, poz. 1635, poz. 1650; 2014, poz. 24, poz. 486, poz. 502, poz. 538, poz. 616, poz. 1055, poz. 1199, poz. 1822; 2015, poz. 21)

Spis treści

	Art.
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1–3
Rozdział 2. Organizacja Policji	4–13b
Rozdział 3. Zakres uprawnień Policji	14–22
Rozdział 3a. Bandera i znaki rozpoznawcze	22a–22b
Rozdział 4. <i>(uchylony)</i>	23–24
Rozdział 5. Służba w Policji	25–46a
Rozdział 6. Korpusy i stopnie policyjne	47–57
Rozdział 7. Obowiązki i prawa policjanta	58–87
Rozdział 8. Mieszkania funkcjonariuszy Policji	88–98
Rozdział 9. Uposażenie i inne świadczenia pieniężne policjantów	99–131
Rozdział 10. Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna policjantów	132–145
Rozdział 10a. Kontyngenty policyjne wydzielone do realizacji zadań poza granicami państwa	145a–145g
Rozdział 10b. Realizacja wspólnych działań na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej	145h–145i
Rozdział 10c. Punkty kontaktowe wymiany informacji z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz krajowe biuro do spraw odzyskiwania mienia	145j–145k
Rozdział 11. Przepisy przejściowe i końcowe	146–158

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Cel i zadania]

1. Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1a. Nazwa „Policja” przysługuje wyłącznie formacji, o której mowa w ust. 1.

2. Do podstawowych zadań Policji należą:

- 1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;

- 2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- 3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- 5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
- 6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
- 7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- 8) gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych;
- 9) *(uchylony)*
- 10)¹ prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA);
- 11) *(uchylony)*

3. Policja realizuje także zadania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

- 1 1. Przepis art. 1 określa cele i zadania Policji. Policja jest umundurowaną i uzbrojoną formacją. Celem tej formacji jest służenie społeczeństwu poprzez ochronę bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Pomimo że w art. 1 ust. 1 PoU nie ujęto wprost sformułowania, że Policja jest instytucją zaufania publicznego, to w istocie rzeczy treść tego przepisu na to wskazuje. Na zaufaniu społecznym opiera się zatem m.in. status Policji, a charakter zadań Policji z oczywistych względów wymaga, by cieszyła się ona autorytetem i zaufaniem w społeczeństwie (wyr. NSA z 16.12.2010 r., I OSK 962/10, Legalis).
- 2 2. Nazwa „Policja” zarezerwowana jest wyłącznie dla formacji wskazanej w art. 1 ust. 1.
- 3 3. Przepis art. 1 ust. 2 wymienia podstawowe zadania Policji. Nie wymienia więc ich w sposób enumeratywny, ale jedynie wskazuje na zadania podstawowe. Ważny interes służby wymaga, aby służbę w Policji pełnili policjanci o nieposzlakowanej opinii oraz przestrzegający roty złożonego ślubowania, w której zobowiązali się m.in. do strzeżenia honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej. W przeciwnym przypadku niemożliwa jest realizacja podstawowych zadań Policji, bliżej określonych m.in. w art. 1 ust. 1 i ust. 2 (wyr. NSA z 13.6.2003 r., II SA 3637/02, Legalis).
- 4 4. Do podstawowych zadań Policji należy ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra (art. 1 ust. 2 pkt 1). Przepis art. 38 Konstytucji RP zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia. Życie i zdrowie człowieka są najważniejszymi dobrami jednostki

¹ Art. 1 ust. 2 pkt 10 w brzmieniu ustawy z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

i społeczeństwa, które jest zorganizowane w państwo. Bezprawne zamachy to działania, które stanowią naruszenie przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Chodzi o naruszenie przepisów o charakterze karnym. W szczególności chodzi o Kodeks karny (ustawa z 6.6.1997 r., Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.) oraz Kodeks wykroczeń (ustawa z 20.5.1971 r., Dz.U. Nr 12, poz. 114 ze zm.). Przepis używa pojęcia mienia w znaczeniu cywilistycznym. Zgodnie z art. 44 KC „Mieniem jest własność oraz inne prawa majątkowe”. Chodzi tu o własność i inne prawa majątkowe. Termin „mienie” jest zbiorczą nazwą dla ogółu podmiotowych praw majątkowych, bezwzględnych i względnych. Mienie stanowi pojęcie nadrzędne (ogólne) wobec poszczególnych praw majątkowych (S. Rudnicki, Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga druga. Własność i inne prawa rzeczowe, Warszawa 1996, s. 17 i n.; M. Bednarek, Mienie. Komentarz do art. 44–55 KC, Kraków 1997, s. 20 i n.). Zdefiniowane w art. 44 KC pojęcie mienia nawiązuje do tzw. konstytucyjnego pojęcia własności, zgodnie z którym własnością są wszelkie prawa o charakterze majątkowym (J. Wasilkowski, Pojęcie własności we współczesnym prawie polskim, Warszawa 1971, s. 30; E. Skowrońska, [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, K. Pietrzykowski (red.), Warszawa 1997, s. 106). Ochrona mienia, w znaczeniu użytym w komentowanym przepisie, oznacza więc wszelkie prawa o charakterze majątkowym, a także posiadanie. Posiadanie jest jedynie faktycznym władztwem nad rzeczą, które oznacza możliwość władania rzeczą. Przepis art. 1 ust. 2 pkt 1, określający jako jedno z zadań Policji strzeżenie mienia obywateli przed bezprawnymi zamachami, ma charakter ustrojowy i nie przyznaje żadnych praw podmiotowych. W szczególności przepis ten nie może być podstawą cywilnoprawnego roszczenia o nakazanie funkcjonariuszom Policji zgodnego z nim zachowania (wyr. SN – Izba Cywilna z 27.6.2001, II CKN 562/00, Legalis).

5. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 do zadań Policji należy ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania. Przeciwnieństwem bezpieczeństwa jest niebezpieczeństwo, czyli powstanie sytuacji, która w drodze dalszych dynamicznych przekształceń może doprowadzić do powstania zmian w świecie realnym, które podlegają negatywnej ocenie z punktu widzenia społecznie akceptowanego wzorca (G. Bogdan, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny. Komentarz, t. II, Kraków 2006, s. 43). Miejscem publicznym jest miejsce, które może być dostępne dla bliżej nieokreślonej liczby osób. Przez pojęcie porządku publicznego należy rozumieć uregulowany według pewnych zasad wzajemny stosunek zewnętrzny ludzi lub rzeczy (M. Bojarski, Kodeks wykroczeń. Komentarz, 2013, teza 22 do art. 51, Legalis). Pojęcie spokoju publicznego oznacza spokój zmysłów zewnętrznych, który dla swego istnienia nie znosi samowolnych i dotkliwych oddziaływań z zewnątrz, np. poprzez wszczynanie hałasu dochodzący do drażnienia zmysłu słuchu (M. Bojarski, Kodeks wykroczeń, teza 19 do art. 51). Zakłócenie porządku publicznego oznacza wywołanie stanu, który w danym miejscu, czasie i okolicznościach, zgodnie z przyjętymi zwyczajami i obowiązującymi przepisami, uważa się za nienormalny i który, w obiektywnym odbiorze, odczuwany jest jako utrudnienie lub uniemożliwienie powszechnie akceptowanego sposobu zachowania się w miejscach dostępnych dla bliżej nieokreślonej liczby osób. Natomiast zakłócenie spokoju publicznego to naruszenie równowagi psychicznej ludzi, powodujące negatywne przeżycia psychiczne nieoznaczonych osób, powstające z bezpośredniego oddziaływania na organy zmysłów (zob. wyr. SN z 2.12.1992 r., III KRN 189/92, Legalis). Przepis art. 1 ust. 2 pkt 2 ma charakter ustrojowy i nie przyznaje żadnych praw podmiotowych.

6. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 3 do zadań Policji należy inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz

zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Policja jest zobowiązana do wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców (art. 1 ust. 2 pkt 4; zob. także *Z. Świada*, Wpływ organów ścigania na wszczęcie i przebieg procesu karnego, GSP 2003, t. 11, s. 243). Przestępstwem jest czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia, zawiniony, społecznie szkodliwy w stopniu większym niż znikomy (art. 1 KK). Wykroczeniem jest czyn społecznie szkodliwy, zawiniony, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5000 złotych lub nagany (art. 1 KW). Przykładem realizacji zadań przewidzianych w art. 1 ust. 2 pkt 3 i 4 jest porozumienie Komendanta Głównego Policji i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego w sprawie określenia zasad współpracy Policji i Centralnego Biura Antykorupcyjnego z 2.5.2007 r., Dz.Urz. KGP 2011, Nr 9, poz. 70, które określa przedmiot, formę oraz sposób prowadzenia tej współpracy. Zgodnie z § 1 i 2 tego porozumienia, współpraca Policji i Centralnego Biura Antykorupcyjnego obejmuje w szczególności:

- 1) działania mające na celu ochronę porządku konstytucyjnego państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 2) zwalczanie i zapobieganie przestępczości;
- 3) doskonalenie metodyki wykonywania zadań i czynności służbowych;
- 4) prowadzenie działań o charakterze dydaktyczno-szkoleniowym;
- 5) wsparcie logistyczne.

Formami współpracy Policji i Centralnego Biura Antykorupcyjnego są:

- 1) wymiana informacji i analiz;
- 2) wspólne prowadzenie działań przez Policję i Centralne Biuro Antykorupcyjne;
- 3) wymiana doświadczeń uzyskiwanych w toku realizowanych działań;
- 4) udzielanie pomocy podczas realizacji czynności służbowych;
- 5) świadczenie usług logistycznych.

- 7 7. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 5 do zadań Policji należy nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach. Definicję specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych zawiera art. 2 pkt 7 ustawy z 22.8.1997 r. o ochronie osób i mienia (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1099), zgodnie z którym oznaczają one wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, wydane na podstawie odrębnych przepisów. Według art. 43 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie osób i mienia, Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia;
- 2) sposobów użycia przez pracowników tych formacji środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej;
- 3) posiadania przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji.

Nadzór ten polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia oraz współpracy z innymi formacjami i służbami;
- 2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony;
- 3) wstępie na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona, oraz żądaniu wyjaśnień i udostępniania bądź wglądu w dokumentację ochronną;
- 4) wstępie na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie ochrony osób i mienia, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;

5) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa. Na podstawie art. 46 ust. 2 ustawy o ochronie osób i mienia zostało wydane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 27.4.2012 r. w sprawie szczegółowych zasad wydawania upoważnień do kontroli oraz trybu wykonywania czynności nadzoru Komendanta Głównego Policji nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych (Dz.U. z 2012 r. Nr 145, poz. 557), które określa szczegółowe zasady wydawania przez Komendanta Głównego Policji upoważnień do kontroli działalności specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych oraz tryb wykonywania czynności nadzoru Komendanta Głównego Policji nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi.

8. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 6 do zadań Policji należy kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych. Przepisy porządkowe są wydawane na podstawie generalnego upoważnienia przewidzianego w ustawach o administracji rządowej w województwie, o samorządzie powiatowym i o samorządzie gminnym. Przepisy porządkowe są wydawane tylko w zakresie nieuregulowanym w przepisach powszechnie obowiązujących. Przepisy porządkowe mogą zawierać przepisy karne. Przez pojęcie miejsca publicznego należy rozumieć miejsce, które służy zaspokajaniu potrzeb użytkujących je osób, m.in. w zakresie rekreacji, wypoczynku, komunikacji, edukacji. Najczęściej stanowi własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Nie jest jednak wykluczone, aby było ono własnością innych podmiotów (*P. Wancke*, Samorząd.infor.pl, 19.5.2008 r.).

9. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 7 PolU do zadań Policji należy współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów. Przykładowo wskazać można na umowę sporządzoną 24.2.2003 r. w Brukseli pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Unią Europejską w sprawie uczestnictwa Rzeczpospolitej Polskiej w Misji Policijnej Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (M.P. z 2004 r. Nr 36, poz. 641) czy umowę z 18.2.2002 r. w Berlinie między Rządem Rzeczpospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy policji i straży granicznej w terenach przygranicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 223, poz. 1915).

10. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 8 do zadań Policji należy gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych. Gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych może jednak następować tylko wtedy, gdy jest związane z realizacją zadań przez Policję.

11. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 10 do zadań Policji należy prowadzenie bazy danych zawierającej informacje o wynikach analizy kwasu dezoksyrybonukleinowego (DNA). W tej sprawie Komendant Główny Policji wydał zarządzenie Nr 1565 z 29.12.2005 r. w sprawie wykonywania przez policjantów zadań związanych z prowadzeniem bazy danych zawierającej informacje o wynikach analizy kwasu dezoksyrybonukleinowego (Dz.Urz. KGP 2006 r. Nr 1). Zgodnie z § 1 zarządzenie to określa:

- 1) metody i formy wykonywania przez policjantów zadań związanych z:
  - a) gromadzeniem i przetwarzaniem informacji w bazie danych, o której mowa w art. 21a ust. 1 ustawy z 6.4.1990 r. o Policji, zwanej bazą danych DNA,
  - b) rejestrowaniem próbek pobranych od osoby albo ze zwłok ludzkich w celu przeprowadzenia analizy kwasu dezoksyrybonukleinowego (DNA) w postaci wymazów ze śluzówki policzków, krwi, cebulek włosów lub wydzielin,

a w odniesieniu do zwłok ludzkich materiału biologicznego w postaci próbek z tkanek, zwanych dalej próbkami biologicznymi;

- 2) szczegółowe zadania Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Głównej Policji (CLK) i laboratoriów kryminalistycznych Komend Wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji (LK), związane z prowadzeniem bazy danych DNA oraz zbiorów próbek biologicznych, a także z przeprowadzaniem badań genetycznych na potrzeby tej bazy.

- 12 12. Zgodnie z art. 1 ust. 3, Policja realizuje zadania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych. Przykładem jest decyzja Nr 595 Komendanta Głównego Policji w sprawie wprowadzenia programu kursu doskonalenia zawodowego policjantów Policji niemieckiej w zakresie zasad użycia środków przymusu bezpośredniego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z 18.11.2004 r. (Dz.Urz. KGP Nr 22, poz. 138). Decyzja ta dotyczyła wprowadzenia „Programu kursu doskonalenia zawodowego policjantów Policji niemieckiej w zakresie zasad użycia środków przymusu bezpośredniego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 2. [Wojskowe organy porządkowe; upoważnienie]

W zakresie, trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach zadania przewidziane dla Policji wykonują w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe.

- 1 1. Zgodnie z art. 2 PolU w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej zadania przewidziane dla Policji oraz w stosunku do żołnierzy wykonuje Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe. Działalność Żandarmerii Wojskowej reguluje ustawa z 24.8.2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 658). Zgodnie z art. 4 ust. 1 do zadań Żandarmerii Wojskowej należy w szczególności: zapewnianie przestrzegania dyscypliny wojskowej; ochranianie porządku publicznego na terenach i obiektach jednostek wojskowych oraz w miejscach publicznych; ochranianie życia i zdrowia ludzi oraz mienia wojskowego przed zamachami naruszającymi te dobra; wykrywanie przestępstw i wykroczeń, w tym skarbowych, popełnionych przez osoby podlegające tej ustawie, w szczególności żołnierzy oraz osoby pozostające na terenach i obiektach wojskowych; ujawnianie i ściganie ich sprawców oraz ujawnianie i zabezpieczanie dowodów tych przestępstw i wykroczeń; zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń przez wskazane wcześniej osoby oraz innym zjawiskom patologicznym, a w szczególności: alkoholizmowi i narkomanii w Siłach Zbrojnych; współdziałanie z polskimi oraz zagranicznymi organami i służbami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz policjami wojskowymi.
- 2 2. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ŻandWojU, wskazane zadania Żandarmeria Wojskowa wykonuje w szczególności poprzez: kontrolowanie przestrzegania dyscypliny wojskowej oraz porządku publicznego; interweniowanie w przypadkach naruszenia dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego; opracowywanie dla właściwych organów informacji o stanie dyscypliny wojskowej i przestępczości w Siłach Zbrojnych, a także występowanie do tych organów z wnioskami mającymi na celu zapobieżenie popełnianiu przestępstw, wykroczeń i przewinień dyscyplinarnych; wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych; wykonywanie czynności procesowych w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym i karnym skarbowym; zabezpieczanie śladów i dowodów popełnienia przestępstw i wykroczeń oraz sporządzanie ekspertyz i opinii kryminalistycznych; poszukiwanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz zaginionych żołnierzy, a także

poszukiwanie utraconych przez jednostki wojskowe: broni, amunicji, materiałów wybuchowych i innego mienia wojskowego oraz materiałów zawierających informacje niejawne; wykonywanie kontroli ruchu drogowego, pilotowanie kolumn wojskowych oraz kierowanie ruchem drogowym, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o ruchu drogowym i o drogach publicznych; kontrolowanie uprawnień żołnierzy do noszenia munduru oraz odznak i oznak wojskowych, posiadania uzbrojenia i ekwipunku wojskowego oraz przebywania poza terenami i obiektami jednostek wojskowych; konwojowanie osób, dokumentów i mienia wojskowego; przymusowe doprowadzanie osób, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym, karnym skarbowym, karnym wykonawczym i cywilnym; asystowanie przy czynnościach egzekucyjnych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu cywilnym i o postępowaniu egzekucyjnym w administracji; współuczestniczenie w zapewnianiu porządku podczas trwania imprez masowych przeprowadzanych na terenach i w obiektach jednostek wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o bezpieczeństwie imprez masowych; wykonywanie zadań policji sądowej w sądach wojskowych i wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury; kontrolowanie ochrony mienia wojskowego, a w szczególności przechowywania uzbrojenia i środków bojowych; kontrolowanie przestrzegania przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o narkomanii, a także wykonywanie czynności przewidzianych w tych przepisach dla organów wojskowych.

3. Żandarmeria Wojskowa wykonuje również czynności na polecenie sądu 3
wojskowego i prokuratora wojskowego oraz sądu powszechnego i prokuratora
powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury (art. 4 ust. 3 ŻandWojU).

Art. 3. [Ochrona bezpieczeństwa]

Wojewoda oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta sprawujący władzę administracji ogólnej oraz organy gminy, powiatu i samorządu województwa wykonują zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w ustawach.

1. Zgodnie z art. 22 ustawy z 23.1.2009 r. o wojewodzie i administracji 1
rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), wojewoda odpowiada
za wykonywanie polityki Rady Ministrów w województwie, a w szczególności za-
pewnia współdziałanie wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej
działających w województwie i kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania
zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa
państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich. Polecenia
kierowane przez wojewodę do organów Policji są poleceniami służbowymi,
ponieważ wojewoda jest zwierzchnikiem administracji rządowej (zob. *S. Pieprzny*,
Uprawnienia wojewody w stosunku do Policji, *Administracja* 2007, Nr 2, s. 106).

2. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym 2
(t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.), zadania własne gminy obejmują sprawy
porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Ustawa określa kompetencje
wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w tym zakresie. Kompetencje starosty określa
ustawa z 5.6.1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 595
ze zm.). Zgodnie z art. 38a SamPowU, w celu realizacji zadań starosty w zakresie
zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami i strażami oraz zadań określonych
w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli tworzy
się komisję bezpieczeństwa i porządku („komisja”). Do zadań komisji należy:

1) ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie
powiatu;

- 2) opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli;
- 3) przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli;
- 4) opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli;
- 5) opiniowanie projektu budżetu powiatu – w zakresie, o którym mowa w pkt 1;
- 6) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych dokumentów w sprawach związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w pkt 1, 2 i 4;
- 7) opiniowanie, zleconych przez starostę, innych niż wymienione w pkt 2 i pkt 4–6 zagadnień dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Prezydent miasta na prawach powiatu i starosta powiatu graniczącego z takim miastem mogą utworzyć, w drodze porozumienia, wspólną komisję dla miasta na prawach powiatu oraz powiatu graniczącego z takim miastem. W takim przypadku prezydent miasta i starosta współprzewodniczą komisji. Porozumienie takie powinno określać w szczególności:

- 1) tryb powoływania członków komisji;
- 2) zasady pokrywania kosztów działania komisji oraz zwrotu członkom komisji i osobom powołanym do udziału w jej pracach wydatków rzeczywiście poniesionych w związku z udziałem w pracach komisji;
- 3) zasady obsługi administracyjno-biurowej komisji.

W skład komisji wchodzi:

- 1) starosta jako przewodniczący komisji;
- 2) dwóch radnych delegowanych przez radę powiatu;
- 3) trzy osoby powołane przez starostę spośród osób wyróżniających się wiedzą o problemach będących przedmiotem prac komisji oraz cieszących się wśród miejscowej społeczności osobistym autorytetem i zaufaniem publicznym, w szczególności przedstawicieli samorządów gminnych, organizacji pozarządowych, pracowników oświaty, a także instytucji zajmujących się zwalczaniem zjawisk patologii społecznych i zapobieganiem bezrobociu;
- 4) dwóch przedstawicieli delegowanych przez Komendanta Powiatowego (Miejskiego) Policji, a w przypadku m.st. Warszawy delegowanych przez Komendanta Stołecznego Policji.

W pracach komisji uczestniczy także prokurator wskazany przez właściwego prokuratora okręgowego. Starosta może powołać do udziału w pracach komisji funkcjonariuszy i pracowników innych niż Policja powiatowych służb, inspekcji i straży oraz pracowników innych organów administracji publicznej wykonujących zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu. Funkcjonariusze uczestniczą w pracach komisji z głosem doradczym. Kadencja komisji trwa 3 lata. Odwołanie członka komisji przed upływem kadencji przez organ, który go powołał lub delegował, jest możliwe jedynie z ważnych powodów, które podaje się na piśmie. Członkostwo w komisji radnego delegowanego przez radę powiatu ustaje zawsze z wygaśnięciem jego mandatu. W przypadku śmierci, odwołania lub rezygnacji członka komisji przed upływem kadencji, organ, który go powołał lub delegował, powołuje lub deleguje nowego członka komisji na okres pozostały do upływu kadencji poprzedniego członka.

Rozdział 2. Organizacja Policji

Art. 4. [Skład]

1.² Policja składa się z następujących rodzajów służb: kryminalnej, śledczej, prewencyjnej oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym.

2. W skład Policji wchodzi policja sądowa. Szczegółowy zakres zadań i zasady organizacji policji sądowej określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości.

3. W skład Policji wchodzi również:

- 1) Wyższa Szkoła Policji, ośrodki szkolenia i szkoły policyjne;
- 2) wyodrębnione oddziały prewencji i pododdziały antyterrorystyczne;
- 3) instytuty badawcze.

3a. Organizację i zakres działania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie jako szkoły wyższej oraz tryb wyznaczania i odwoływania rektora oraz wyznaczania, wyboru i odwoływania prorektorów reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

3b.³ Organizację i zakres działania instytutów badawczych, o których mowa w ust. 3 pkt 3, oraz tryb powoływania i odwoływania dyrektorów tych instytutów oraz ich zastępców reguluje ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. Nr 96, poz. 618, z późn. zm.).

4. Komendant Główny Policji, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może powoływać, w uzasadnionych przypadkach, inne niż wymienione w ust. 1 rodzaje służb, określając ich właściwość terytorialną, organizację i zakres działania.

1. Zgodnie z pierwotnym brzmieniem art. 4 PolU, służba ta składała się z: policji kryminalnej, obejmującej służby: dochodzeniowo-śledczą, operacyjno-rozpoznawczą, techniki kryminalistycznej, techniki operacyjnej; policji ruchu drogowego; oddziałów prewencji i pododdziałów antyterrorystycznych; policji specjalistycznej, w tym kolejowej, wodnej i lotniczej policji lokalnej. Ponadto ustawa upoważniała Ministra Spraw Wewnętrznych, za zgodą Rady Ministrów, do powołania w uzasadnionych przypadkach innych rodzajów Policji (art. 4 ust. 2). Na tej podstawie funkcjonował sztuczny podział tej formacji na cztery policje. W literaturze wskazuje się, że podział ten nie miał w praktyce żadnego znaczenia (zob. S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Warszawa 2011, s. 18). Pogląd ten znalazł również potwierdzenie w praktyce funkcjonowania poszczególnych jednostek. Jako nie zdające egzaminu, przepisy odnoszące się do struktury Policji uległy zmianie w 1995 r. na podstawie art. 2 pkt 3 ustawy z 21.7.1995 r. o zmianie ustaw: o Urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa, o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 515 ze zm.). Wprowadzone wówczas nowe brzmienie art. 4 ust. 1 PolU pozostaje aktualne do dnia dzisiejszego.

2. W aktualnym stanie prawnym policja składa się z trzech rodzajów służb. Są to: 2 służba kryminalna, służba prewencyjna oraz służba wspomagająca jej działalność pod względem organizacyjnym, logistycznym i technicznym. Komórki organiza-

² Art. 4 ust. 1 w brzmieniu ustawy z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

³ Art. 4 ust. 3b w brzmieniu ustawy z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

cyjne wchodzące w skład każdej z tych służb zostały określone w zarządzeniu Nr 1041 Komendanta Głównego Policji z 28.9.2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz.Urz. KGP z 2013 poz. 50 ze zm.).

- 3 3. Zgodnie z § 19 rozporządzenia komórki organizacyjne w służbie kryminalnej Policji noszą nazwy:
- kryminalna, operacyjno-rozpoznawcza, dochodzeniowo-śledcza, przestępstw niewykrytych, przestępstw w ruchu komunikacyjnym, nadzoru, nadzoru nad postępowaniami przygotowawczymi, techniki operacyjnej, obserwacji, wywiadu kryminalnego, analizy kryminalnej, rozpoznania i werbunków, werbunkowa, systemu meldunku informacyjnego, obsługi informacyjnej, laboratorium kryminalistyczne, techniki kryminalistycznej, biologii, chemii, daktyloskopii, automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej, mechanoskopii, elektrotechniki i elektroniki, badań dokumentów, broni, balistyki, traseologii, genetyki, antroposkopii, technik audiowizualnych, fonoskopii, medycyny sądowej, fotografii, osmologii, przewodników psów specjalnych, poszukiwań i identyfikacji osób, poszukiwań celowych, statystyki przestępczości, magazyn dowodów rzeczowych, międzynarodowej współpracy Policji, wspólny punkt kontaktowy, ochrony osób zagrożonych, odzyskiwania mienia, zwalczania przestępczości pseudokibiców, przestępczości nieletnich;
  - do walki z przestępczością przeciwko: życiu i zdrowiu, mieniu, wolności seksualnej i obywatelności, obrotowi gospodarczemu, środowisku, własności intelektualnej i przemysłowej, dziedzictwu narodowemu;
  - do walki z: terrorem kryminalnym, korupcją, praniem pieniędzy, fałszerstwami pieniędzy, przestępstwami przy użyciu elektronicznych instrumentów płatniczych, handlem ludźmi;
  - do walki z przestępczością: samochodową, narkotykową, gospodarczą, podatkową, celną, bankową, komputerową, ubezpieczeniową.
- 4 4. Zgodnie z § 20 rozporządzenia 2 komórki organizacyjne w służbie prewencyjnej Policji oraz w służbie Lotnictwo Policji noszą nazwy: prewencji, prewencji kryminalnej, profilaktyki społecznej, współpracy z samorządami, wykroczeń, wywiadowcza, patrolowa, interwencyjna lub patrolowo-interwencyjna, sztab Policji, stanowisko kierowania, zintegrowane stanowisko kierowania, dyżurnych, organizacji służby, zarządzania kryzysowego, spraw obronnych, operacyjna, operacji policyjnych, negocjacji policyjnych, antyterrorystyczna, minerskoprotechniczna, prac podwodnych, zabezpieczenia lotniska, ruchu drogowego, kontroli ruchu drogowego, obsługi zdarzeń drogowych, przestępstw w ruchu drogowym, zabezpieczenia autostrad, dzielnicowych, konwojowa, policji sądowej, ochronna, nieletnich i patologii, izba dziecka, przewodników psów służbowych, prewencji na wodach i terenach przywodnych, lotnictwa Policji, pilotów, techniczna, obsługi technicznej, konna, postępowań w sprawach cudzoziemców, pomieszczenie dla osób zatrzymanych, postępowań administracyjnych, pozwoleń na broń, ochrony osób i mienia, specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, ochrony placówek dyplomatycznych, prasowo-informacyjna.
- 5 5. Zgodnie z § 20 rozporządzenia komórki organizacyjne w służbie wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym noszą następujące nazwy:
- kontroli, kontroli ogólnopolicyjnej, audytu i analiz, skarg i wniosków, prawna, kadr, spraw osobowych, doboru, rezerwy kadrowej, dyscyplinarna, szkolenia, doskonalenia zawodowego, organizacji Policji lub organizacyjno-etatowa, mobilizacyjna, zarządzania jakością, ochrony praw człowieka, ewidencji, prezydencka, rektorat, dziekanat, komunikacji społecznej, prasowa, komunikacji

wewnętrznej, psychologów, psychologii zarządzania zasobami ludzkimi, opieki psychologicznej i psychoedukacji, psychologii policyjnej stosowanej, audytu wewnętrznego, finansów, kontroli finansowej, kontroli finansowo-gospodarczej, budżetu, wydatków osobowych, wydatków rzeczowych, rozliczeń, windykacji należności budżetowych, księgowości, inwentaryzacji, kwatermistrzowska, zaopatrzenia, gospodarki materiałowo-technicznej, administracyjno-gospodarcza, transportu, inwestycji, remontów, nieruchomości, zamówień publicznych, integracji europejskiej i kontaktów międzynarodowych, funduszy pomocowych, uzbrojenia, techniki specjalnej, eksploatacji, łączności, informatyki, administratorów, wsparcia merytorycznego i technologii, obsługi systemów informacyjnych, teleinformatyki, telekomunikacji, radiokomunikacji, wsparcia technicznego, poczty specjalnej, pomocniczych węzłów teleinformatyki, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony pracy, ochrony przeciwpożarowej, wspomagająca, ogólna, mieszkaniowa, socjalna, medycyny pracy, zabezpieczenia medycznego, medyczna, ambulatorium, sportowo-szkoleniowa, ochrony informacji niejawnych, postępowań sprawdzających, bezpieczeństwa teleinformatycznego, tajna, jawna, obsługi kancelaryjnej, archiwum, składnica akt, centralna składnica uzbrojenia, składnica mundurowa, upowszechniania kultury, orkiestra reprezentacyjna Policji, orkiestra policyjna, instrumentów drewnianych, instrumentów blaszanych, instrumentów perkusyjnych;

- b) organizacji, rozwoju i szkolenia;
- c) stacji szyfrów, telegrafii i telekopii.

6. Elementem składającym się na strukturę współczesnej Policji jest również 6 policja sądowa. Szczegółowy zakres jej zadań oraz zasady organizacji, zgodnie z delegacją zawartą w art. 4 ust. 2 ustawy, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16.8.2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań i organizacji policji sądowej (Dz.U. Nr 155, poz. 1093). W § 3 rozporządzenia określony został szczegółowy zakres zadań policji sądowej. Zgodnie z tym przepisem obejmuje on:

- 1) ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego w budynkach sądów oraz prokuratur;
- 2) ochronę życia i zdrowia sędziów, prokuratorów oraz innych osób, w związku z wykonywaniem przez nich czynności wynikających z realizacji zadań wymiaru sprawiedliwości;
- 3) wykonywanie czynności procesowych zleczanych przez sąd lub prokuratora;
- 4) wykonywanie zarządzeń porządkowych sądu, wydawanych w celu uniemożliwienia zachowania zakłócającego porządek rozprawy lub godzącego w powagę sądu;
- 5) konwojowanie i doprowadzanie osób na polecenie sądu, prokuratora i właściwego komendanta Policji;
- 6) ochronę pomieszczeń dla osób konwojowanych lub doprowadzonych do czynności procesowych, usytuowanych w sądach i prokuraturach, w celu uniemożliwienia samowolnego oddalenia się osób tam umieszczonych, bezprawnego wtargnięcia osób postronnych oraz zapobieżenia innym zdarzeniom niebezpiecznym w skutkach dla bezpieczeństwa i porządku publicznego albo zagrażającym uszkodzeniem lub utratą chronionego mienia.

W § 4 rozporządzenia wskazano istotną kwestię, jaką jest usytuowanie policji sądowej – w strukturze organizacyjnej Komend Wojewódzkich Policji i Komendzie Stołecznej Policji. Komórki organizacyjne policji sądowej mogą być tworzone dla kilku sądów lub prokuratur, jeżeli jest to uzasadnione ich usytuowaniem i potrzebą zapewnienia efektywności działania. Z kolei ustalanie zasięgu terytorialnego oraz siedziby komórek organizacyjnych policji sądowej powierzono do kompetencji Komendantów Wojewódzkich Policji oraz – na obszarze m.st. Warszawy – Komendanta

Stołecznego Policji, działających w porozumieniu z właściwymi prezesami sądów (sądów okręgowych, apelacyjnych bądź wojewódzkich sądów administracyjnych) i prokuratorami (okręgowymi bądź apelacyjnymi). Głównym zadaniem policji sądowej określonym w § 5 rozporządzenia jest współdziałanie z pracownikami sądów i prokuratorów, ze Służbą Więzienną oraz ze specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi realizującymi fizyczną i techniczną ochronę budynków, w których mieszczą się sądy i prokuratury.

7. Na strukturę Policji w Polsce składają się również jednostki naukowo-educacyjne, którymi są: Wyższa Szkoła Policji, szkoły policyjne oraz instytuty badawcze.

8. Wyższa Szkoła Policji mieści się w Szczytnie. Jest to jedyna w Polsce uczelnia kształcąca kadry oficerskie Policji. Jako państwowa uczelnia wyższa podlega ona przepisom ustawy z 27.7.2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 572 ze zm.). Zgodnie z § 32 wspomnianego zarządzenia KGP Nr 1041, do zakresu działania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie jako jednostki Policji należy w szczególności:

- 1) organizowanie i prowadzenie: szkoleń zawodowych dla policjantów, od ukończenia których uzależnione jest nabycie kwalifikacji zawodowych podstawowych lub wyższych; doskonalenia zawodowego dla: policjantów jednostek Policji, policjantów i pracowników szkoły; szkoleń dla pracowników jednostek Policji; egzaminów na pierwszy stopień w korpusie oficerów młodszych Policji; etapów postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów do służby w Policji określonych w odrębnych przepisach;
- 2) udział w doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym wspólnie przez kilka jednostek Policji lub komórek tych jednostek; opracowywanie projektów programów szkolenia i programów nauczania;
- 3) opracowywanie propozycji zadań testowych do pakietów egzaminacyjnych tworzonych na potrzeby szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów;
- 4) doskonalenie metodyczne kadry dydaktycznej szkół policyjnych i ośrodków szkolenia Policji;
- 5) koordynowanie prac związanych z opracowywaniem procedur funkcjonowania i efektywnym wykorzystaniem Systemu Elektronicznego Wspomagania Nauczania w Policji;
- 6) prowadzenie pomiaru efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji;
- 7) wypracowywanie procedur i narzędzi służących usprawnianiu systemu szkolenia i doskonalenia zawodowego;
- 8) opracowywanie i doskonalenie narzędzi wykorzystywanych przy monitorowaniu procesu szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz do identyfikowania potrzeb szkoleniowych w aspekcie osobowym i merytorycznym;
- 9) udzielanie, na polecenie lub za zgodą Komendanta Głównego Policji, wsparcia jednostkom Policji w realizowaniu ustawowych zadań Policji;
- 10) współpraca z jednostkami Policji, innymi służbami państwowymi, krajowymi uczelniami, instytucjami oraz organizacjami naukowymi i oświatowymi, a także organami administracji publicznej w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej; analizowanie systemów kształcenia krajowych i zagranicznych formacji bezpieczeństwa i porządku publicznego w celu doskonalenia systemu szkolnictwa policyjnego;
- 11) współdziałanie z zagranicznymi szkołami policyjnymi w zakresie wymiany doświadczeń w działalności dydaktycznej i wychowawczej;
- 12) opracowywanie analiz i sprawozdań z obszaru działalności szkoleniowej Policji w zakresie realizowanych zadań;
- 13) realizowanie zadań służby wspomagającej przez: zapewnienie pomocy prawnej Komendantowi-rectorowi, wykonywanie zadań w zakresie spraw osobowych

- policjantów i pracowników szkoły, wykonywanie działań z obszarów opieki psychologicznej i psychoedukacji oraz psychologii zarządzania zasobami ludzkimi wobec policjantów i pracowników podległych Komendantowi-Rektorowi oraz słuchaczy, a także z zakresu psychologii policyjnej stosowanej, prowadzenie działalności wydawniczej na potrzeby procesu dydaktycznego szkoły oraz jednostek Policji, w tym odpłatnie na rzecz innych podmiotów;
- 14) realizacja zadań w zakresie gospodarki finansowej szkoły w ramach dotacji z budżetu państwa i przychodów własnych oraz wykonywanie związanych z tym czynności wynikających z przepisów o rachunkowości i innych przepisów prawa finansowego;
  - 15) kontrolowanie prawidłowości prowadzenia działalności finansowo-gospodarczej i gospodarowania mieniem w komórkach szkoły;
  - 16) zapewnianie niezbędnego zaopatrzenia logistycznego i technicznego, prowadzenie działalności inwestycyjnej i remontowej oraz gospodarki żywnościowej, mieszkaniowej, transportowej i kwatermistrzowskiej, a także w zakresie spraw socjalnych;
  - 17) organizowanie, eksploataowanie i techniczne utrzymywanie systemów łączności i informatyki wykorzystywanych w szkole oraz ich modernizowanie we współpracy z właściwą komórką KGP;
  - 18) informowanie opinii publicznej, za pośrednictwem środków masowego przekazu, o zamierzeniach i działaniach szkoły, podejmowanie działań związanych z kreowaniem pozytywnego wizerunku Policji w relacjach z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym, gromadzenie, opracowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie zasobów archiwalnych szkoły;
  - 19) zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie danych osobowych oraz obowiązujących w tym zakresie standardów;
  - 20) wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz medycyny pracy;
  - 21) przyjmowanie, rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków.
9. Kolejnym elementem szkolnictwa policyjnego są szkoły policyjne. Jak stanowi 9 się w § 33 ust. 1 zarządzenia KGP Nr 1041, do zakresu ich działania należy:
- 1) organizowanie i prowadzenie: szkoleń zawodowych dla policjantów, od ukończenia których uzależnione jest nabycie kwalifikacji zawodowych podstawowych; doskonalenia zawodowego dla: policjantów jednostek Policji, policjantów i pracowników szkoły; szkoleń dla pracowników jednostek Policji; etapów postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów do służby w Policji określonych w odrębnych przepisach; udział w pracach zespołów programowych opracowujących projekty programów szkolenia i programów nauczania oraz w doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym wspólnie przez kilka jednostek Policji lub komórek tych jednostek;
  - 2) opracowywanie propozycji zadań testowych do pakietów egzaminacyjnych tworzonych na potrzeby szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów; udzielanie, na polecenie lub za zgodą Komendanta Głównego Policji, wsparcia jednostkom Policji w realizowaniu ustawowych zadań Policji;
  - 3) współpraca z jednostkami Policji, innymi służbami państwowymi, krajowymi uczelniami, instytucjami oraz organizacjami naukowymi i oświatowymi, a także organami administracji publicznej w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji zadań; współdziałanie z zagranicznymi szkołami policyjnymi w zakresie wymiany doświadczeń w działalności dydaktycznej i wychowawczej;
  - 4) realizowanie zadań służby wspomagającej przez: zapewnienie pomocy prawnej komendantowi szkoły policyjnej, wykonywanie zadań w zakresie spraw osobowych policjantów i pracowników szkoły;

- 5) wykonywanie działań z obszarów opieki psychologicznej i psychoedukacji oraz psychologii zarządzania zasobami ludzkimi wobec policjantów i pracowników podległych komendantowi szkoły policyjnej oraz słuchaczy, a także z zakresu psychologii policyjnej stosowanej;
- 6) prowadzenie działalności wydawniczej na potrzeby procesu dydaktycznego szkoły oraz jednostek Policji, w tym odpłatnie na rzecz innych podmiotów;
- 7) realizowanie zadań w zakresie budżetu, rachunkowości oraz związanych z tym czynności, wynikających z przepisów prawa finansowego – stosownie do posiadanych uprawnień dysponenta środków budżetu państwa;
- 8) kontrolowanie prawidłowości prowadzenia działalności finansowo-gospodarczej i gospodarowania mieniem w komórkach podległych komendantowi szkoły policyjnej;
- 9) zapewnianie niezbędnego zaopatrzenia logistycznego i technicznego, prowadzenie działalności inwestycyjnej i remontowej oraz gospodarki żywnościowej, mieszkaniowej, transportowej i kwatermistrzowskiej, a także w zakresie spraw socjalnych;
- 10) organizowanie, eksploataowanie i techniczne utrzymywanie systemów łączności i informatyki wykorzystywanych w szkole oraz ich modernizowanie we współpracy z właściwą komórką KGP;
- 11) informowanie opinii publicznej, za pośrednictwem środków masowego przekazu, o zamierzeniach i działaniach szkoły;
- 12) podejmowanie działań związanych z kreowaniem pozytywnego wizerunku Policji w relacjach z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym;
- 13) gromadzenie, opracowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie zasobów archiwalnych szkoły;
- 14) zapewnianie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie danych osobowych oraz obowiązujących w tym zakresie standardów;
- 15) wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz medycyny pracy;
- 16) przyjmowanie, rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków;
- 17) wykonywanie zadań koordynatora ratownictwa medycznego szkoły policyjnej.

W świetle § 33 ust. 2 zarządzenia KGP Nr 1041, za zgodą Komendanta Głównego Policji:

- a) w szkole policyjnej może być prowadzone szkolenie oraz doskonalenie zawodowe innego rodzaju niż wyżej wymienione, w tym także odpłatnie, na podstawie pisemnego porozumienia zawartego między komendantem szkoły a podmiotem zlecającym przeprowadzenie szkolenia lub doskonalenia zawodowego;
- b) w doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym przez szkołę policyjną dla policjantów jednostek Policji mogą uczestniczyć, w tym także odpłatnie, przedstawiciele podmiotów pozapolicyjnych realizujących zadania z zakresu ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego na podstawie pisemnego porozumienia zawartego między komendantem szkoły a zainteresowanym podmiotem.

10 10. Na podstawie ustawy tworzy się ośrodki szkolenia Policji. Do zakresu ich działania, zgodnie z § 34 zarządzenia KGP Nr 1041 należy w szczególności:

- 1) organizowanie i prowadzenie: szkoleń zawodowych dla policjantów, od ukończenia których jest uzależnione nabycie kwalifikacji zawodowych podstawowych; doskonalenia zawodowego dla policjantów i pracowników ośrodka, szkoleń dla pracowników instytucji nadzorowanych przez Policję, w przypadkach określonych przez Komendanta Głównego Policji lub właściwego Komendanta Wojewódzkiego Policji;
- 2) udział w: pracach zespołów programowych opracowujących projekty programów szkolenia i programów nauczania; doskonaleniu zawodowym organizowa-

- nym i prowadzonym wspólnie przez kilka jednostek Policji lub komórek tych jednostek oraz dla policjantów województwa, w którym ośrodek ma siedzibę;
- 3) opracowywanie propozycji zadań testowych do pakietów egzaminacyjnych stworzonych na potrzeby szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów;
  - 4) współpraca z jednostkami szkoleniowymi Policji oraz instytucjami i placówkami dydaktycznymi województwa w zakresie niezbędnym dla prawidłowej realizacji zadań;
  - 5) wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz medycyny pracy;
  - 6) zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie danych osobowych oraz obowiązujących w tym zakresie standardów.

11. W strukturze Policji występują również oddziały prewencji i pododdziały antyterrorystyczne. Zakres ich działań, podobnie jak pozostałych wyżej opisanych jednostek, został określony w zarządzeniu KGP Nr 1041. 11

Zgodnie z § 35 tego zarządzenia, do zakresu działania oddziału prewencji Policji i samodzielnego pododdziału prewencji Policji należy w szczególności:

- 1) wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem operacji policyjnych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 2) udział w działaniach pościgowo-blokadowych za niebezpiecznym przestępcą;
- 3) ochrona porządku publicznego w czasie konstytucyjnie określonych stanów nadzwyczajnych, katastrof naturalnych i awarii technicznych;
- 4) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas pobytu przedstawicieli obcych państw;
- 5) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas legalnych zgromadzeń publicznych oraz w czasie imprez masowych i protestów społecznych;
- 6) przywracanie porządku publicznego w przypadkach zbiorowego naruszenia prawa;
- 7) wspieranie jednostek Policji w działaniach patrolowych oraz patrolowo-interwencyjnych;
- 8) organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego dla policjantów i pracowników oddziału lub pododdziału;
- 9) wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz medycyny pracy;
- 10) zapewnianie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie danych osobowych oraz obowiązujących w tym zakresie standardów.

Natomiast zgodnie z § 36 wskazanego zarządzenia, do zakresu działania samodzielnego pododdziału antyterrorystycznego Policji należy w szczególności:

- 1) fizyczne zwalczanie terroryzmu poprzez prowadzenie działań rozpoznawczych oraz bojowych za pomocą taktyki antyterrorystycznej, zmierzających do likwidowania zamachów terrorystycznych, a także przeciwdziałanie zdarzeniom o takim charakterze;
- 2) prowadzenie działań minersko-pirotechnicznych;
- 3) wykonywanie innych działań niż określone w pkt 1 i 2, wymagających użycia specjalistycznych sił i środków będących na wyposażeniu pododdziału lub konieczności stosowania specjalnej taktyki działania;
- 4) organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego dla policjantów pododdziału.

12. Wykonaniem delegacji określonej w ust. 4 komentowanego przepisu jest zarządzenie Nr 1158 Komendanta Głównego Policji z 17.10.2005 r. w sprawie powołania oraz określenia organizacji, zakresu działania i właściwości terytorialnej służby Lotnictwo Policji (Dz.Urz. KGP z 2005 r. Nr 17, poz. 117 ze zm.). Komórki organizacyjne tej służby zostały utworzone w Komendzie Głównej Policji 12

i w Komendach Wojewódzkich Policji w: Białymstoku, Gdańsku, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie i Wrocławiu.

Art. 4a.⁴ (uchylony)

- 1 1. Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że w odniesieniu do wymienionych w nim kategorii pracowników zastosowanie znajduje ustawa z 16.9.1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1111 ze zm.). W art. 3 tej ustawy określone zostały wymogi, które należy spełniać, aby móc zajmować stanowisko urzędnika państwowego. Należą do nich: polskie obywatelstwo, ukończony 18. rok życia i pełna zdolność do czynności prawnych, pełnia praw publicznych, nieskazitelny charakter, odpowiednie wykształcenie i odbycie aplikacji administracyjnej, stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku. Z kolei na podstawie art. 3a dopuszczono możliwość przeniesienia na stanowisko urzędnika państwowego zatrudnionego w drodze porozumienia pracodawców członka korpusu służby cywilnej w rozumieniu SCU.
- 2 2. Powinnością urzędnika państwowego jest ochrona interesów Skarbu Państwa oraz praw i słuszych interesów obywateli. W szczególności są oni zobowiązani do: przestrzegania Konstytucji RP i innych przepisów prawa; stania na straży autorytetu Rzeczypospolitej Polskiej oraz dążenia do pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa; racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi; rzetelnego, bezstronnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań; dochowywania tajemnicy związanej z wykonywaniem obowiązków służbowych; pogłębiania własnej wiedzy zawodowej; a także godnego zachowywania się w pracy i poza nią.

Art. 5. [Komendant Główny Policji]

1. Centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jest Komendant Główny Policji, podległy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. Komendant Główny Policji jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Policji, zwanych dalej „policjantami”.

3. Komendanta Głównego Policji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Zastępców Komendanta Głównego Policji, w tym I Zastępcę, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.

5. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców.

6. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji jednemu z jego zastępców.

---

⁴ Art. 4a uchylony ustawą z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

1. Na czele Policji w Polsce stoi Komendant Główny, który z woli ustawodawcy uzyskał status centralnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach związanych z podstawowymi wartościami przypisanymi, tj. w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jako organ centralny działa on jednak wyłącznie w sprawach określonych w art. 5 ust. 1 PolU (zob. wyr. WSA w Warszawie z 30.7.2009 r., II SA/Wa 630/09, Legalis).

2. Komendant Główny Policji powoływany jest i odwoływany w niezmienionym trybie od 1995 r., tj. przez Prezesa Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Określenie podmiotu powołującego i odwołującego Komendanta Głównego poprzez wskazanie kierownika odpowiedniego działu administracji rządowej „minister właściwy do spraw wewnętrznych”, a nie urzędu obsługującego danego ministra (np. Minister Spraw Wewnętrznych) jest rozwiązaniem słusznym. Konstrukcja ta stanowi pokłosie doświadczeń związanych ze zmianami ustrojowymi dokonywanymi w obrębie tego resortu (tytułem przykładu: 1. Z dniem 1.1.1997 r. likwidacji uległ urząd Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów, zaś jego uprawnienia przekazano Ministrowi Spraw Wewnętrznych, tworząc urząd Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji; 2. Z dniem 8.8.2011 r. zniesieniu uległo Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w miejsce którego utworzono dwa odrębne urzędy administracji rządowej: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji). W obliczu takich zmian zapobiega ona nowelizowaniu ustawy o Policji. Również ten właśnie minister jest bezpośrednim zwierzchnikiem Komendanta Głównego.

3. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyr. z 11.8.2009 r., II SA/Wa 59/09 wywiódł pewną logiczną konsekwencję wynikającą z podległości KGP ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Zgodnie z art. 17 pkt 3 KPA, organami wyższego stopnia w stosunku do organów administracji publicznej, innych niż określone w pkt 1 i 2, są odpowiednie organy nadrzędne lub właściwi ministrowie. Tak więc po wydaniu decyzji w I instancji przez Komendanta Głównego Policji w sprawach związanych z pełnieniem przez funkcjonariusza służby przysługuje – na zasadzie art. 127 § 2 KPA – odwołanie do Ministra Spraw Wewnętrznych (w chwili wydawania wyroku WSA – do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji), a nie wniosek do Komendanta Głównego Policji o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 KPA).

4. Z komentowanym tu przepisem wiąże się kilka aktów wykonawczych. Należą do nich: decyzja Nr 1 Komendanta Głównego Policji z 2.1.2006 r. w sprawie obowiązku przekazywania informacji o uzasadnionych przypuszczeniach popełnienia przestępstwa przez policjanta lub pracownika Policji oraz o niektórych zdarzeniach z ich udziałem (Dz.Urz. KGP Nr 4, poz. 11); decyzja Nr 29 Komendanta Głównego Policji z 20.1.2006 r. w sprawie realizacji w Komendzie Głównej Policji niektórych zadań związanych z prowadzeniem i kontrolą gospodarki finansowej jednostki (Dz.Urz. KGP Nr 5, poz. 18); decyzja Nr 644 Komendanta Głównego Policji z 10.9.2007 r. w sprawie prowadzenia w Komendzie Głównej Policji zbioru informacji o nazwie „Opiekun” (Dz.Urz. KGP Nr 17, poz. 130); decyzja Nr 118 Komendanta Głównego Policji z 5.4.2011 r. w sprawie warunków i sposobów korzystania w Policji z zasobów informacyjnych Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (Dz.Urz. KGP Nr 3, poz. 21 ze zm.).

Art. 5a.⁵ [Zadania; siedziba CBŚP]

1. Centralne Biuro Śledcze Policji, zwane dalej „CBŚP”, jest jednostką organizacyjną Policji służby śledczej realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej.

2. Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, zwany dalej „Komendantem CBŚP”, jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji, kieruje CBŚP i jest przełożonym policjantów CBŚP.

3. Siedzibą Komendanta CBŚP jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Komendant CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.

5. Zastępców Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje Komendant Główny Policji na wniosek Komendanta CBŚP.

6. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta CBŚP Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta CBŚP, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi Policji.

7. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant CBŚP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.

- 1 1. Komentowany artykuł został dodany do ustawy o Policji na podstawie ustawy z dnia 26.06.2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która weszła w życie 9.10.2014 r.
- 2 2. Na podstawie tego przepisu wyodrębniono w strukturze Komendy Głównej Policji Centralne Biuro Śledcze Policji, jako, organ Policji właściwy w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej. Dokonano więc modyfikacji polegającej na odstąpieniu od dotychczasowego usytuowania tej jednostki Policji w ramach Komendy Głównej, co nie stwarzało jej jakiegokolwiek autonomii finansowej, kadrowej czy logistycznej. W obecnym kształcie Biuru zapewniono pozycję organizacyjną pozwalającą na skuteczną realizację wskazanych zadań. Komendantowi Biura przypisano uprawnienia do samodzielnego kreowania polityki kadrowej. Takie rozwiązanie daje mu możliwość zapewnienia obsady kadrowej Biura w sposób odpowiadający stawianym przed nim celom oraz optymalnego wykorzystania zasobów ludzkich.
- 3 3. W ustępie pierwszym komentowanego przepisu znalazł się – po raz pierwszy na poziomie ustawy – zapis o tym, że zadaniem Policji jest rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej. Takie rozwiązanie nie tylko porządkuje tę kwestię, która dotychczas materializowała się wyłącznie na poziomie aktów wewnętrznie obowiązujących (np. w zarządzeniu Nr 1041 Komendanta Głównego Policji z 28.9.2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji), ale stwarza uzasadnienie prawne do wprowadzenia proponowanych zmian i podkreśla rangę wykonywanych zadań.
- 4 4. Komendanta Biura umocowano jako organ Policji. Tryb jego powoływania i odwoływania odpowiada procedurze przewidzianej dla komendantów wojewódz-

⁵ Art. 5a dodany ustawą z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

kich Policji. Zastępców komendanta CBŚP powołuje i odwołuje Komendant Główny Policji na wniosek komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji. Komendant CBŚP podlega Komendantowi Głównemu Policji i jest – co stanowi przełomowe rozwiązanie – przełożonym policjantów Centralnego Biura Śledczego Policji (Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji, Druk sejmowy Nr 1381).

Art. 6. [Organy rządowe w województwie]

1. Organami administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach, o których mowa w art. 5 ust. 1, są:

- 1) wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji działającego w jego imieniu albo komendant wojewódzki Policji działający w imieniu własnym w sprawach:**
  - a) wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych i czynności z zakresu ścigania wykroczeń,**
  - b) wydawania indywidualnych aktów administracyjnych, jeżeli ustawy tak stanowią;**
- 2) komendant powiatowy (miejski) Policji;**
- 3) komendant komisariatu Policji.**

2. Terytorialny zasięg działania organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, odpowiada zasadniczemu podziałowi administracyjnemu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 3–5.

3. Wyłącza się z terytorialnego zasięgu działania komendanta wojewódzkiego Policji właściwego dla województwa mazowieckiego obszar m.st. Warszawy oraz powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.

3a. W miastach będących siedzibą władz miasta na prawach powiatu i powiatu mającego siedzibę władz w tym mieście, można utworzyć komendę miejską Policji wykonującą zadania na obszarze tego miasta i powiatu.

3b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi komendy miejskie Policji, o których mowa w ust. 3a, uwzględniając uwarunkowania administracyjno-geograficzne i demograficzne miasta i powiatu.

4. Komendant Stołeczny Policji wykonuje na obszarze, o którym mowa w ust. 3, zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji.

4a. Na obszarze m.st. Warszawy zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta powiatowego (miejskiego) Policji wykonuje właściwy terytorialnie komendant rejonowy Policji.

4b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, właściwość terytorialną komendantów rejonowych Policji, tworzy i znosi komendy rejonowe Policji oraz ustala ich nazwy. Właściwość terytorialna komendantów rejonowych Policji obejmuje obszar jednej dzielnicy lub kilku dzielnic.

5. Komenda Stołeczna Policji stanowi aparat pomocniczy Komendanta Stołecznego Policji, wykonujący swoje zadania na obszarze, o którym mowa w ust. 3.

- 1 1. Komentowany przepis poświęcony jest terenowym organom Policji, którymi są: Komendant Wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji oraz komendant komisariatu Policji. Należy do tego dodać, że do terenowych organów w sprawach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego należy zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 PolU wojewoda, lecz jego zadania są realizowane przez Komendanta Wojewódzkiego Policji (zob. *B. Opaliński, P. Szustakiewicz, Policja. Studium Administracyjnoprawne*, Warszawa 2013, s. 56). Sposób organizacji terenowych organów Policji odpowiada więc podziałowi terytorialnemu kraju. Wyjątkiem jest jedynie województwo mazowieckie. W jego przypadku funkcjonuje Komendant Wojewódzki Policji z siedzibą w Radomiu, obejmując swą właściwością większą część województwa mazowieckiego, oraz Komendant Stołeczny Policji, którego obszar działania obejmuje m.st. Warszawę wraz z powiatami: grodziskim, legionowskim, mińskim, otwockim, piaseczyńskim, pruszkowskim, warszawskim zachodnim oraz wołomińskim. Obszar działania Komendanta Stołecznego Policji obejmuje zatem teren dawnego województwa warszawskiego, funkcjonującego przed reformą podziału terytorialnego kraju, przeprowadzoną w 1997 r. Ze względu na wspomnianą specyfikę Warszawy (m.in. liczbę mieszkańców, miasto stołeczne) w art. 4b komentowanego przepisu ustawodawca przewidział, że w odrębnym akcie prawnym – rozporządzeniu – zostanie określona funkcjonująca w tym mieście liczba komend rejonowych Policji, ich nazwy oraz właściwość terytorialna. Wypełnieniem tej delegacji jest rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31.12.2002 r. w sprawie utworzenia komend rejonowych Policji na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. z 2003 r. Nr 2, poz. 23). Na jego podstawie utworzono w Warszawie komendy rejonowe Policji według następującej konfiguracji: komendanta rejonowego Policji Warszawa I – obejmująca obszar dzielnicy Śródmieście; komendanta rejonowego Policji Warszawa II – obejmująca obszar dzielnic: Mokotów, Ursynów i Wilanów; komendanta rejonowego Policji Warszawa III – obejmująca obszar dzielnic: Ochota, Ursus i Włochy; komendanta rejonowego Policji Warszawa IV – obejmująca obszar dzielnic: Bemowo i Wola, a w zakresie zadań policji sądowej – obszar m.st. Warszawy; komendanta rejonowego Policji Warszawa V – obejmująca obszar dzielnic: Bielany i Żoliborz; komendanta rejonowego Policji Warszawa VI – obejmująca obszar dzielnic: Białołęka, Praga-Północ i Targówek; komendanta rejonowego Policji Warszawa VII – obejmująca obszar dzielnic: Praga-Południe, Rembertów, Wesoła i Wawer.
- 2 2. Przyjęte rozwiązanie sytuuje Komendanta Wojewódzkiego Policji w podwójnej roli: jako organ działający w imieniu wojewody oraz jako organ działający w imieniu własnym. Jednocześnie w komentowanym przepisie wskazano zakres przedmiotowy, w którym Komendant Wojewódzki Policji działa jako organ samoistny. *A contrario*, we wszystkich przypadkach innych niż wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, organem właściwym w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego jest wojewoda. W literaturze taki podział kompetencji ocenia się pozytywnie, wskazując, że komendantowi zostały przekazane do realizacji w imieniu własnym sprawy specyficzne, wymagające wiedzy specjalistycznej (zob. *S. Pieprzym, Policja w strukturze administracji zespolonej*, Rzeszowskie Zeszyty Naukowe, Prawo-Ekonomia 2001, t. XXX, s. 190).
- 3 3. Zwierzchnictwo wojewody i starosty nad odpowiednimi komendantami Policji (wojewódzkim i powiatowym) nie jest zwierzchnictwem służbowym, bowiem organy te nie wchodzą do struktury organizacyjnej tej formacji. Zespolenie i zwierzchnictwo nie jest również tożsame z organizacyjnym włączeniem aparatu pomocniczego Komendanta Wojewódzkiego do urzędu wojewódzkiego, a komendanta powiatowego – do starostwa powiatowego. Poza umieszczeniem w statucie urzędu wojewódzkiego nazwy i zakresu działania Komendy Wojewódzkiej Policji, zgodnie z art. 7 ust. 1

pkt 1 PoU określenie zakresu działania oraz zasad organizacji tych jednostek organizacyjnych należy do kompetencji Komendanta Głównego Policji.

Art. 6a. [Postępowanie administracyjne]

1. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji.

2. W postępowaniu administracyjnym w sprawach, o których mowa w ust. 1, organami wyższego stopnia są:

- 1) w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Policji – komendant wojewódzki Policji;**
- 1a) w stosunku do komendanta rejonowego Policji – Komendant Stołeczny Policji;**
- 2) w stosunku do komendanta wojewódzkiego Policji – Komendant Główny Policji.**

1. Pomimo że we wskazanym przepisie jest mowa o postępowaniu administracyjnym, nie mają jednak zastosowania do niego przepisy KPA. W art. 1 tej ustawy określono zakres jej zastosowania. Zgodnie z tym przepisem Kodeks postępowania administracyjnego normuje postępowanie:

- 1) przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych,
- 2) przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1,
- 3) w sprawach rozstrzygania sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami, o których mowa w pkt 2,
- 4) w sprawach wydawania zaświadczeń.

Z kolei w art. 3 KPA określono negatywne przesłanki jej stosowania. Zgodnie z art. 3 § 3 pkt 2 KPA przepisów ustawy nie stosuje się do postępowań w sprawach wynikających z podległości służbowej pracowników organów państwowych i innych państwowych jednostek organizacyjnych, do których zalicza się Policja. Z kolei w art. 3 § 4 wyjaśniono, że wyjątek od tej zasady stanowi problematyka ujęta w art. 221–260 KPA, a więc obejmująca dział VIII zatytułowany „skargi i wnioski”. Składanie petycji, skarg i wniosków (na temat różnic pomiędzy tymi kategoriami pism zob. *W. Orłowski*, Prawo składania petycji, wniosków i skarg, [w:] *Wolności i prawa polityczne*, *W. Skrzydło* (red.), Kraków 2002, s. 159 i n.) – których podstawę ustrojową stanowi art. 63 Konstytucji RP – do organów państwa jest bowiem realizowane na zasadach określonych w KPA. O tym, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z petycją, ze skargą czy z wnioskiem, decyduje – zgodnie z ukształtowaną zasadą – treść pisma, a nie jego nazwa. Każdy z wymienionych środków prawnych jest rozpatrywany przez organ Policji w ramach swojej właściwości. Petycje, skargi i wnioski mogą być składane do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych. Składanie realizowane jest na zasadach określonych przepisami niniejszego działu.

Nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi lub wniosku albo z powodu dostarczenia materiału do publikacji o znamionach skargi lub wniosku, jeżeli działał w granicach dozwolonych prawem. Organy państwowe, organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy

samorządowe oraz organy organizacji społecznych są obowiązane przeciwdziałać hamowaniu krytyki i innym działaniom ograniczającym prawo do składania skarg i wniosków lub dostarczania informacji – do publikacji – o znamionach skargi lub wniosku.

- 2 2. Organizacja oraz sposób przyjmowania i rozpoznawania skarg i wniosków zostały szczegółowo uregulowane w wydanym na podstawie art. 226 KPA rozporządzeniu Rady Ministrów z 8.1.2002 r. w sprawie organizacji, przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz.U. Nr 5, poz. 46). Zawarte w nim regulacje stosuje się do skarg i wniosków składanych do organów organizacji i instytucji społecznych, gdy pozostają one w związku z wykonywanymi przez te organizacje i instytucje społeczne zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Ponadto przepisy rozporządzenia stosuje się również do skarg i wniosków przekazanych właściwym organom przez redakcje prasowe, radiowe i telewizyjne oraz organizacje i instytucje społeczne, a także do materiałów prasowych i innych opublikowanych wiadomości, jeżeli mają znamiona skargi lub wniosku i zostały przesłane właściwym organom przez redakcje prasowe, radiowe i telewizyjne.

Przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom. Skargi i wnioski mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. W razie zgłoszenia skargi lub wniosku ustnie, przyjmujący zgłoszenie sporządza protokół, który podpisują wnoszący skargę lub wniosek i przyjmujący zgłoszenie. W protokole zamieszcza się datę przyjęcia skargi lub wniosku, imię, nazwisko (nazwę) i adres zgłaszającego oraz zwięzły opis treści sprawy. Przyjmujący skargi i wnioski potwierdza złożenie skargi lub wniosku, jeżeli zażąda tego wnoszący. Skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu wnoszącego pozostawia się bez rozpoznania. Jeżeli z treści skargi lub wniosku nie można należyście ustalić ich przedmiotu, wzywa się wnoszącego skargę lub wniosek do złożenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnienia lub uzupełnienia, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Jeżeli natomiast rozpatrzenie skargi lub wniosku wymaga uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, organ właściwy do rozpatrzenia skargi lub wniosku zbiera niezbędne materiały. W tym celu może zwrócić się do innych organów o przekazanie niezbędnych materiałów i wyjaśnień. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby skarga lub wniosek dotyczyły kilku spraw podlegających rozpatrzeniu przez różne organy. Wówczas organ, do którego wniesiono skargę lub wniosek, rozpatruje sprawy należące do jego właściwości, a pozostałe przekazuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, właściwym organom, przesyłając odpis skargi lub wniosku, i zawiadamia o tym równocześnie wnoszącego skargę lub wniosek. Skarga dotycząca określonej osoby nie może być przekazana do rozpatrzenia tej osobie ani osobie, wobec której pozostaje ona w stosunku nadrzędności służbowej. Organ rozpatrujący skargę lub wniosek może, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, wydać polecenie lub podjąć inne stosowne środki, w celu usunięcia stwierdzonych uchybień oraz przyczyn ich powstania. Właściwy organ zawiadomi redakcję prasową, radiową lub telewizyjną o wynikach rozpatrzenia sprawy stanowiącej treść przesłanego temu organowi przez redakcję materiału prasowego lub innej opublikowanej wiadomości, mającej znamiona skargi lub wniosku, a także dokonanych rozstrzygnięciach, wydanych poleceniach lub podjętych środkach i działaniach.

- 3 3. W KPA sprecyzowano, że przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także

przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw. Z kolei przedmiotem wniosków mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego. Analogiczna regulacja dotyczy wniosków, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku braku właściwości danego organu do jej rozpatrzenia organ ten może wskazać wnioskodawcy organ właściwy do jej rozpatrzenia. Organ właściwy do załatwienia skargi lub wniosku powinien załatwić tę sprawę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

4. Skargę lub wniosek adresowane do właściwego organu i przesłane w odpisie do innego organu rozpatruje i załatwia, w ramach swojej właściwości, organ, do którego były adresowane.

Pewne wskazówki dotyczące właściwości organów Policji w konkretnych sprawach wynikają z orzecznictwa sądów administracyjnych. W wyr. z 22.6.2010 r., w sprawie I OSK 441/10 (Legalis) NSA poddał badaniu kwestię właściwości organów Policji w sprawach o udostępnienie informacji publicznej. Jak wyjaśnił sąd, w postępowaniu administracyjnym dotyczącym udzielenia informacji publicznej, a więc nie związanej z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, nie można stosować przepisu art. 6a ust. 1 PolU, który jednoznacznie określa właściwość komendanta powiatowego (miejskiego) Policji w sprawach tylko związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji. Przepis art. 4 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej wprowadza zasadę, zgodnie z którą do udostępnienia informacji publicznej są zobowiązane podmioty, które są faktycznie w jej posiadaniu. Racjonalne jest przyjęcie interpretacji, zgodnie z którą zobowiązany jest każdy podmiot, który posiada informację (niezależnie od tego, czy wiąże się ona z jego zakresem kompetencji) lub powinien ją posiadać (z uwagi na zakres kompetencji). Wprowadzenie obowiązku udzielania wszelkiej posiadanej przez podmiot informacji publicznej, o ile zwróci się o nią wnioskodawca, pozostaje w zgodzie z postulatem efektywności.

W wyr. z 5.9.2008 r., VI SA/Wa 631/08 (Legalis) WSA w Warszawie podjął zagadnienie właściwości organów Policji w sprawach kar pieniężnych za naruszenie przepisów o transporcie drogowym na obszarze Warszawy. W ocenie sądu przepis art. 93 ust. 1a ustawy z 6.9.2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1414 ze zm.), odwołując się do właściwości organu, w imieniu którego wydana jest decyzja, czyni to wyłączenie według kryterium właściwości organu, biorąc za podstawę miejsce przeprowadzenia kontroli drogowej. Przepis ten nie wkracza więc w kwestię właściwości instancyjnej organu kontrolnego. Zatem, jeżeli chodzi o wskazanie organu I instancji właściwego dla wydania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenie przepisów o transporcie drogowym na terenie Warszawy, znajduje zastosowanie przepis art. 6a ust. 1 PolU. Przepis ten wskazuje komendanta rejonowego Policji jako właściwego dla wydania decyzji w I instancji.

Transportu drogowego dotyczył także wyr. WSA w Warszawie z 13.11.2007 r., VI SA/Wa 1463/07 (niepubl.). Sąd w nim wyjaśnił, że zgodnie z art. 6a ust. 1 PolU w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji. W świetle zaś art. 6a ust. 2 pkt 1a w postępowaniu administracyjnym w sprawach, o których mowa w ust. 1, organem wyższego stopnia w stosunku do komendanta rejonowego Policji jest Komendant Stołeczny Policji. Oznacza to, iż w I instancji decyzja o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenie przepisów transportu drogowego może być skutecznie nałożona tylko przez komendanta rejonowego

Policji. Zatem, organem uprawnionym do rozpoznania odwołania od takiej decyzji (art. 127 § 2 KPA) jest Komendant Stołeczny Policji, jako organ wyższego stopnia.

Kwestie związane z prawem drogowym stały się również przedmiotem wyr. WSA w Warszawie z 21.1.2008 r., VI SA/Wa 2011/07 (niepubl.). Wyjaśniono w nim, że funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Stołecznej Policji mają prawo przeprowadzenia na terenie Warszawy kontroli drogowej z zakresu przestrzegania przepisów ustawy o transporcie drogowym i zabezpieczenia na tę okoliczność odpowiedniej dokumentacji. Czynności te należy jednak traktować jako mające charakter operacyjno-techniczny. Same przez się nie nadają się one do wszczynania przez Komendanta Stołecznego Policji postępowań administracyjnych, a tym bardziej do wydawania decyzji w I instancji. Sąd podkreślił jednak, że materiały zebrane w toku wykonywania czynności kontrolnych mogą stanowić podstawę wszczęcia postępowania administracyjnego przez komendanta rejonowego Policji, który jest uprawniony do wydania decyzji w I instancji.

Art. 6b. [Komendant wojewódzki Policji]

1. Komendanta wojewódzkiego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody.

2. Komendanta Stołecznego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody oraz opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

3. Komendant Główny Policji, na wniosek komendanta wojewódzkiego lub odpowiednio Komendanta Stołecznego Policji, powołuje i odwołuje do trzech zastępców komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji, w tym I zastępcę.

4. Na stanowisko komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji oraz zastępców komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji powołuje się oficerów Policji, z wyjątkiem stanowisk zastępców do spraw służb wspomagających działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym, na które można powołać także osoby niebędące policjantami.

5. W razie zwolnienia stanowiska komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

6. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, może powołać komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

1. Jak wynika z ust. 1 i 2 komentowanego przepisu, powołanie i odwołanie Komendanta Głównego Policji oraz Komendanta Stołecznego wymaga uprzedniego zasięgnięcia opinii wskazanych w tym przepisie organów. Wymaga podkreślenia, że opinia ta nie ma charakteru wiążącego. Oprócz powszechnie obowiązującej w tym zakresie reguły, wynika to wprost z ust. 6 komentowanego przepisu, zgodnie z którym brak opinii nie wstrzymuje decyzji o powołaniu albo odwołaniu właściwego komendanta. Termin 14 dni oczekiwania upływa 15. dnia po dniu złożenia wniosku o jej wydanie.
2. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyr. z 15.2.2007 r., II SA/Wa 2062/06 (niepubl.) zwrócił uwagę na odmienny charakter powołania

i odwołania komendanta Policji określonego w art. 6b i n. PoU oraz powołania, mianowania i odwołania policjanta, o którym mowa w art. 32 PoU. Odmienność ta wyraża się już w samej różnicy aktu powołania i odwołania komendanta Policji określonego szczebla, który pomimo posiadania cech aktu administracyjnego nie jest jednak typowym aktem administracyjnym.

3. W wyr. z 12.11.2007 r., II SAB/Wa 97/07 WSA w Warszawie zauważył, że brak jest przepisów szczególnych, które przewidywałyby sądową kontrolę odwołania Komendanta Wojewódzkiego Policji. Przedmiotem rozważań sądu w tej sprawie była skarga na bezczynność Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w przedmiocie rozpatrzenia wniosku w sprawie wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania ze stanowiska Komendanta Wojewódzkiego Policji. Jak podkreślił sąd, zarówno powołanie, jak i odwołanie z zajmowanego stanowiska Komendanta Wojewódzkiego jest aktem administracyjnym, lecz nie jest decyzją administracyjną w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego i z tego powodu nie podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego (por. post. NSA z 6.12.2006 r., I OSK 1772/06). Skoro możliwość zaskarżenia bezczynności organów administracji jest ograniczona zakresem przedmiotowym zawartym w art. 3 § 2 pkt 1–4a PrPostAdm, co oznacza, że zaskarżanie bezczynności organu administracji publicznej jest dopuszczalne tylko w takim zakresie, w jakim dopuszczalne jest na mocy powyższych przepisów zaskarżanie decyzji, postanowień oraz innych aktów lub czynności (*T. Woś, H. Knysiak-Molczyk, M. Romańska*, Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz, Warszawa 2005, s. 85), to zaskarżenie bezczynności Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w przedmiocie odwołania Komendanta Wojewódzkiego Policji jest niedopuszczalne. Brak jest również przepisów szczególnych, które przewidywałyby sądową kontrolę odwołania Komendanta Wojewódzkiego Policji.

Art. 6c. [Komendant powiatowy (miejski) Policji]

1. Komendanta powiatowego (miejskiego) Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji, po zasięgnięciu opinii starosty. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) nie stosuje się.

2. Komendanta rejonowego Policji powołuje i odwołuje Komendant Stołeczny Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym nie stosuje się.

3. Komendant wojewódzki Policji, na wniosek komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta powiatowego (miejskiego) Policji.

4. Komendant Stołeczny Policji, na wniosek komendanta rejonowego Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta rejonowego Policji.

5. Na stanowisko komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji oraz zastępcy komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji powołuje się oficerów Policji.

6. W razie zwolnienia stanowiska komendanta powiatowego (miejskiego) Policji komendant wojewódzki Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

7. W razie zwolnienia stanowiska komendanta rejonowego Policji Komendant Stołeczny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza

pełnienie obowiązków komendanta rejonowego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, komendant wojewódzki albo Komendant Stołeczny Policji może powołać odpowiednio komendanta powiatowego (miejskiego) albo komendanta rejonowego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

1. 1. Określonej w art. 6c ust. 1 komentowanego przepisu opinii starosty nie należy utożsamiać z uprawnieniem tego organu, o którym mowa w art. 35 ust. 3 SamPowU. We wskazanym przepisie mowa jest o uprawnieniu starosty jako zwierzchniku w stosunku do powiatowych służb, inspekcji i straży do: powoływania i odwoływania kierowników tych jednostek, w uzgodnieniu z wojewodą; wykonywania wobec nich czynności w sprawach z zakresu prawa pracy, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej; zatwierdzania programów ich działania; uzgadniania wspólnych działań tych jednostek na obszarze powiatu; kierowania w sytuacjach szczególnych wspólnymi działaniami tych jednostek; w uzasadnionych przypadkach zlecenia przeprowadzenia kontroli. Pomimo zwierzchnictwa nad powiatową administracją zespoloną, do której należy również Policja, to jednak w przypadku tej formacji wskazany przepis ustawy o samorządzie powiatowym – zgodnie z art. 6 ust. 2 PolU – nie znajduje zastosowania.
2. 2. Opinie (starosty oraz Prezydenta m.st. Warszawy), o których mowa w komentowanym przepisie, nie mają charakteru wiążącego. Na tę i inne kwestie zwrócił uwagę WSA w Gliwicach w wyr. z 12.6.2007 r., IV SA/GI 1349/06 (Legalis). Wyjaśniono w nim, że pomimo faktu, iż przepis art. 6 c ustawy o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 ze zm.) nie odsyła bezpośrednio do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, to zastosowanie przepisu art. 106 KPA znajduje pełne uzasadnienie. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż samo postępowanie w sprawie odwołania komendanta miejskiego Policji jest postępowaniem administracyjnym i toczy się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, wobec tego do postępowania prowadzonego w celu wydania opinii przez organ współdziałający również będą one miały zastosowanie. Nadto art. 106 KPA nie będzie miał zastosowania tylko w sytuacjach, w których wyraźnie stanowi o tym przepis prawa materialnego.
3. 3. W wyr. WSA w Warszawie z 3.9.2009 r., II SA/Wa 663/09 wyjaśniono, że Komendant Wojewódzki Policji może w każdym czasie odwołać komendanta miejskiego Policji ze stanowiska. Elementem procedury odwołania jest zasięgnięcie opinii starosty. W przypadku braku takiej opinii Komendant Wojewódzki Policji odwołuje komendanta miejskiego Policji, po upływie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii. Oznacza to, że obowiązkiem Komendanta Wojewódzkiego Policji jest sporządzenie wniosku o wydanie opinii i doręczenie go staroście, a następnie wstrzymanie się z wydaniem decyzji w sprawie odwołania policjanta ze stanowiska komendanta miejskiego Policji do czasu przedstawienia takiej opinii przez starostę lub upływu terminu na jej przedstawienie. Ustawodawca wyraźnie bowiem w przepisie art. 6c ust. 1 ustawy o Policji użył sformułowania „po zasięgnięciu opinii starosty”. Opinia, o której mowa w art. 6c ust. 1 cyt. PolU, nie ma oczywiście charakteru wiążącego dla Komendanta Wojewódzkiego Policji. Jednakże stanowi ona niezbędny element w procesie podejmowania przez organy Policji rozstrzygnięć personalnych w przedmiocie powołania i odwołania komendantów powiatowych (miejskich) Policji.
4. 4. W nawiązaniu do przewidzianej w komentowanym przepisie możliwości odwołania określonych w NIK komendantów policji, istotną kwestię dotyczącą stosunku służbowego policjanta poruszył WSA w Warszawie w wyr. z 12.7.2007 r.,

II SA/Wa 517/07 (niepubl.). Stwierdzono w nim, że stosunek służbowy policjanta z powołania ma charakter organizacyjny i nie korzysta ze szczególnej ochrony prawnej, charakterystycznej dla mianowania, którego rozwiązanie możliwe jest tylko w przypadkach określonych w ustawie. Brak tej ochrony wynika z istoty aktu powołania. Powołanie następuje w celu realizacji określonych zadań i zwykle wiąże się ze sprawowaniem odpowiedzialnych funkcji kierowniczych. Gwarancją ich realizacji jest pełna przydatność określonej osoby na zajmowanym stanowisku służbowym. Stosunek, o którym mowa w komentowanym przepisie, oparty jest zaś na zaufaniu. Obok fachowości i doświadczenia, jednym z warunków powołania jest także zaufanie organu powołującego do osoby powoływanej na dane stanowisko. Uzasadnienie decyzji w sprawie odwołania komendanta powiatowego (miejskiego) bądź rejonowego Policji może więc w istocie sprowadzać się do stwierdzeń o autonomicznym prawie organu w zakresie doboru kadry, bez konieczności wykazywania w tym zakresie dodatkowych okoliczności (np. braku kwalifikacji, osiągnięć, zasług, etc.). Najogólniej rzecz ujmując, może być wyrazem utraty zaufania do osoby pełniącej funkcję na danym stanowisku.

Art. 6d. [Komendant komisariatu Policji]

1. Komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów. Opiniowanie to nie dotyczy komendanta komisariatu specjalistycznego.

2. Zastępców komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji na wniosek komendanta komisariatu Policji.

3. Na stanowisko komendanta komisariatu Policji i zastępcy komendanta komisariatu Policji powołuje się oficerów lub aspirantów Policji.

4. W razie zwolnienia stanowiska komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów, pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

5. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

6. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 1 i 3–5 stosuje się odpowiednio do powoływania i odwoływania komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

7. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do powoływania zastępców komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o której mowa w ust. 1 lub 6:

- 1) komendant powiatowy (miejski) Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii;**
- 2) komendant rejonowy Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 21 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.**

- 1 1. Na zasadzie analogii do czynności określonych w art. 6b i 6c PolU, komendant powiatowy (miejski) Policji nie jest związany opinią wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dotyczącą powołania bądź odwołania komendanta komisariatu Policji. Opinia, o której mowa w tym przepisie, podobnie jak w przypadku powołania lub odwołania określonych w art. 6b i 6c PolU, powinna mieć formę pisemną (zob. wyr. NSA z 18.2.2010 r., I OSK 1133/09, Legalis).
- 2 2. Ustawodawca nie wprowadził żadnych warunków, od spełnienia których uzależnione byłoby odwołanie komendanta komisariatu Policji. Brak konkretnych kryteriów uzasadniających odwołanie oznacza, że uruchomienie procedury określonej w art. 6d ust. 1 i art. 6e ust. 1 PolU pozostawione zostało uznaniu właściwemu organowi administracji publicznej, który w każdym czasie odwołać może osobę ze stanowiska kierowniczego jednostki, o ile ustały przesłanki uzasadniające powołanie, a tym samym pozostawienie określonej osoby na zajmowanym stanowisku (zob. wyr. NSA z 10.5.2011 r., I OSK 1446/10, Legalis).
- 3 3. Jak podkreślił to WSA w Warszawie w wyr. z 28.11.2006 r., II SA/Wa 1283/06, Legalis, organy Policji mają obowiązek bezwzględnego przestrzegania określonego w komentowanym przepisie 14-dniowego terminu od chwili doręczenia wniosku o przedstawienie opinii w przedmiocie zwolnienia komendanta komisariatu Policji przez właściwy organ samorządu terytorialnego do czasu wydania decyzji o zwolnieniu komendanta komisariatu. Wskazany termin to czas przewidziany dla organów samorządu terytorialnego na zapoznanie się ze sprawą i wydanie w niej stosownej opinii stanowiącej emanację stanowiska mieszkańców danej jednostki samorządowej.
- 4 4. Stosunek służbowy z powołania następuje w celu realizacji określonych zadań i wiąże się ze sprawowaniem określonej funkcji, najczęściej kierowniczej. Istotnym elementem przydatności określonej osoby na konkretnym stanowisku służbowym jest wykonywanie powierzonych funkcji w sposób niebudzący żadnych wątpliwości organu dokonującego powołania. Warunkiem powołania jest, oprócz fachowości i doświadczenia określonej osoby, także pełne zaufanie, jakim darzy ją organ powołujący.
- 5 5. Jak podkreślił to WSA w Kielcach w wyr. z 28.5.2010 r., II SA/Ke 241/10, Legalis, stosunek służbowy z powołania następuje w celu realizacji określonych zadań i wiąże się ze sprawowaniem określonej funkcji, najczęściej kierowniczej. Istotnym elementem przydatności określonej osoby na konkretnym stanowisku służbowym jest wykonywanie powierzonych funkcji w sposób niebudzący żadnych wątpliwości organu dokonującego powołania. Warunkiem powołania jest, oprócz fachowości i doświadczenia określonej osoby, także pełne zaufanie, jakim darzy ją organ powołujący. Wydanie aktu administracyjnego, zaopatrzonego we wszystkie niezbędne składniki formalne powoduje, że zostaje w ten sposób załatwiona sprawa administracyjna. Od tego momentu decyzja rozpoczyna swój byt prawny, a doręczenie oznacza zakomunikowanie stronie zawartego w niej rozstrzygnięcia. Przyjęcie innego stanowiska oznaczałoby, że decyzja wydana nie kończy sprawy, a więc, że w okresie po wydaniu decyzji sprawa dalej pozostaje niezakończona. Jest to istotne także z punktu widzenia ustalenia poprawności podstawy prawnej. Data wydania decyzji jest bowiem miarodajna dla określenia momentu, dla którego przyjmuje się obowiązywanie i stosowność przepisów prawnych, stanowiących podstawę decyzji, a przyjęcie daty doręczenia decyzji jako podstawy tego określenia mogłoby prowadzić do osłabienia wartości pewności stosowania prawa z punktu widzenia jednolitości ustaleń dotyczących wyboru przepisu obowiązującego jako podstawy prawnej decyzji wydanej oraz decyzji doręczonej (w terminie późniejszym w stosunku do daty jej wydania). Ponadto w dużej mierze uzależniałoby skutki „materialnoprawne” wydanej decyzji od sprawnego działania podmiotu doręczają-

cego decyzję. Doręczenie decyzji, które powoduje jej wejście do obrotu prawnego, a więc wywołuje „skutki proceduralne”, wpływa na bieg terminów związanych z jej zaskarżaniem w różnych formach.

Art. 6e. [Odwołanie ze stanowiska]

1.⁶ **Odwołać ze stanowiska, o którym mowa w art. 5a ust. 4 i 5, art. 6b ust. 1, 2 i 5, art. 6c ust. 1–4, 6 i 7 oraz art. 6d ust. 1, 2 i 6, można w każdym czasie.**

2. W przypadku braku opinii, o których mowa w art. 6b ust. 1 i 2, art. 6c ust. 1 i 2 oraz art. 6d ust. 1 i 6, organ uprawniony do powołania na stanowisko komendanta może odwołać odpowiednio komendantów: wojewódzkiego i Stołecznego, powiatowego (miejskiego), rejonowego lub komendanta komisariatu Policji, po upływie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

3.⁷ Policjanta odwołanego ze stanowiska przenosi się do dyspozycji przelożonego policjanta uprawnionego do odwołania ze stanowiska, z zastrzeżeniem, że policjanta odwołanego ze stanowiska Komendanta CBSP, komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji przenosi się do dyspozycji Komendanta Głównego Policji. Policjant przez okres 6 miesięcy ma prawo do uposażenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem.

1. W ust. 1 komentowanego przepisu wskazano, że w każdym czasie można 1
odwołać z następujących stanowisk: Komendanta Wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji lub pełniących obowiązki określonych komendantów, komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, I zastępcy i pozostałych zastępców komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, I zastępcy i pozostałych zastępców komendanta rejonowego Policji, pełniącego obowiązki komendanta rejonowego Policji, a także zastępców komendanta komisariatu Policji.

2. W ust. 2 komentowanego przepisu wskazano, że uprawniony organ może 2
odwołać wymienionych w tym przepisie komendantów w przypadku braku opinii odpowiednio: wojewody, prezydenta miasta, starosty, wójta lub burmistrza. Może to uczynić 15. dnia od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii. Wskazany przepis nakazuje organom policyjnym bezwzględne przestrzeganie 14-dniowego terminu od chwili doręczenia wniosku o przedstawienie opinii w przedmiocie zwolnienia komendanta komisariatu Policji przez właściwy organ samorządu terytorialnego do chwili wydania decyzji o zwolnieniu komendanta komisariatu. Przepis ten daje czas organom samorządu terytorialnego na zaznajomienie się ze sprawą i wydanie opinii, która jest zgodna ze zdaniem mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego (zob. wyr. WSA w Warszawie z 28.11.2006 r., II SA/Wa 1283/06, Legalis; wyr. WSA w Warszawie z 16.10.2008 r., II SA/Wa 921/08, Legalis).

3. Ustawodawca nie wprowadził żadnych warunków, od spełnienia których 3
uzależnione byłoby odwołanie komendanta komisariatu Policji. Brak konkretnych kryteriów uzasadniających odwołanie oznacza, że uruchomienie procedury określonej w art. 6d ust. 1 i art. 6e ust. 1 PolU pozostawione zostało uznaniu właściwemu organowi administracji publicznej, który w każdym czasie odwołać może osobę ze stanowiska kierowniczego jednostki, o ile ustały przesłanki uzasadniające powołanie, a tym samym pozostawienie określonej osoby na zajmowanym stanowisku. Odnośnie do drugiego zagadnienia sąd wyjaśnił, że stosunek służbowy z powołania następuje w celu realizacji określonych zadań i wiąże się ze sprawowaniem określ-

⁶ Art. 6e ust. 1 w brzmieniu ustawy z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

⁷ Art. 6e ust. 3 w brzmieniu ustawy z dnia 26.06.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1199), która wchodzi w życie 9.10.2014 r.

lonej funkcji, najczęściej kierowniczej. Istotnym elementem przydatności określonej osoby na konkretnym stanowisku służbowym jest wykonywanie powierzonej funkcji w sposób niebudzący żadnych wątpliwości organu dokonującego powołania. Warunkiem powołania jest, oprócz fachowości i doświadczenia określonej osoby, także pełne zaufanie, jakim darzy ją organ powołujący (zob. wyr. WSA w Kielcach z 28.5.2010 r., II SA/Ke 241/10, niepubl.; por. wyr. NSA z 8.4.2008 r., I OSK 648/07, Legalis).

- 4 4. W wyr. z 4.11.2010 r., II SA/Ke 383/10, Legalis, WSA w Kielcach rozważał zagadnienie zmiany uposażenia na skutek upływu 6-miesięcznego okresu od dnia odwołania funkcjonariusza policji. Obowiązująca przez okres 6 miesięcy od daty odwołania ochrona wysokości uposażenia jest jedynym przywilejem przysługującym osobom odwołanym z funkcji komendanta. Okres 6 miesięcy biegnie niezależnie od stanu zdrowia policjanta i od tego, czy w dacie upływu tego terminu przebywa na zwolnieniu lekarskim. W ustawie o Policji brak jest uregulowań prawnych nie zezwalających na przeniesienie policjanta w okresie choroby na niższe stanowisko. Dlatego po upływie okresu wynikającego z cytowanego wyżej przepisu powstaje sytuacja, w której policjanta należy mianować na nowe stanowisko służbowe, w przypadku byłego komendanta będzie to stanowisko specjalisty. Zawarte w art. 6e ust. 3 ma wobec art. 121 tej ustawy charakter szczególny.
- 5 5. Odwołany w trybie art. 6e ust. 1 i ust. 3 PoU policjant pozostaje w dalszym ciągu w służbie. Wobec tego nie ma tu wprost zastosowania art. 38 PoU określający przypadki, w jakich policjant jest przenoszony lub może być przenoszony na niższe stanowisko służbowe. komendant rejonowy Policji, zgodnie ze swoimi uprawnieniami, mianuje policjanta odwołanego ze stanowiska zastępcy komendanta komisariatu Policji – który pozostawał do jego dyspozycji – na stanowisko służbowe. Należy stwierdzić, że ustawa o Policji nie zawiera przepisu, określającego warunki, jakim powinno odpowiadać to stanowisko służbowe, a więc czy ma być to stanowisko równorzędne, czy niższe od stanowiska zajmowanego przez policjanta przed powołaniem na stanowisko zastępcy komendanta komisariatu Policji. Decyzja w tym zakresie powinna być jednak podjęta z uwzględnieniem wymogów zawartych w art. 7 KPA i brać pod uwagę całokształt przepisów regulujących to zagadnienie. Sama zgoda policjanta na mianowanie go na dużo niższe stanowisko służbowe nie jest okolicznością zwalniającą organ od dokonania wnikliwej oceny sytuacji i możliwości w zakresie mianowania go na dane stanowisko służbowe. Konieczne jest nie tylko przeprowadzenie postępowania w zakresie faktycznych możliwości obsady wakujących stanowisk, lecz także wyczerpujące uzasadnienie, dlaczego funkcjonariusz został mianowany na dane stanowisko. Brak stosownych argumentów może narazić organ na zarzut dowolności działania (zob. wyr. WSA w Warszawie z 6.6.2008 r., II SA/Wa 465/08, Legalis).
- 6 6. Zgodnie z art. 6e ust. 1 PoU przełożony może dokonać odwołania komendanta ze stanowiska z różnych przyczyn, także z powodu niemożności współpracy z nim. Decyzja o odwołaniu ze stanowiska nosi więc znamiona decyzji uznaniowej. Nie jest to jednak *stricte* uznanie administracyjne w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, ale niezwiązane ustawowymi kryteriami prawo przełożonego do odwołania ze stanowiska „w każdym czasie”, wynikające z potrzeby zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań Policji przez daną jednostkę organizacyjną (wyr. NSA z 19.5.2010 r., I OSK 1585/09, Legalis).